

یادگاران کهن جلد یک

ایرانی ترین کتاب معرفی و تفسیر و رمزگشایی از

نمادهای دفینه ایران

نمادهایی که در ایران وجود دارد و بر اساس

تجربه و علم و عمل رمزگشایی شده اند

نمادهایی نظیر:

تپه های باستانی

غارها

جوغنها

لاکپشت

و...

کاملترین مرجع ایرانی باستان شناسی و دفینه یابی

برای سفارش و تهیه کتاب با شماره زیر تماس بگیرید

0933 505 6948

یادگاران کهن

« جلـــد ۱ »

انوشیروان دادگر

بنام خدا

راه در جهان یکی است و آن راه راستی است .

ه نام خداوند جان و خرد　　　　کزین بر تر اندیشه برنگذرد

داوند نام و خداوند جای　　　　خداوند روزی ده و رهنمای

دمه :

لام و عرض ادب و احترام خدمت دوستان عزیز و گرامی و جویندگان دانش تاریخ
استانی ؛

ی تجارب بدست آمده و صحبت هایی که با دوستانی که در امر کاوش و باستا
اسی داشتیم موردی که خیلی آزارم میداد عدم آگاهی دوستان و علاقه مندان
ن رشته نسبت به آثار تاریخی و باستانی بود . متأسفانه منبع کامل و دقیقی هم د
ن مورد وجود ندارد که دوستان با مراجعه به این منابع اطلاعات کاملی دریاف
ند و عطش کنجکاوی خود را فرو بنشانند .

سی که در راه باستان شناسی یا دفینه یابی قدم می گذارد باید بر منطقه مورد نظ
سلّط داشته باشد . اگر کسی بر منطقه تسلّط نداشته باشد نه باستان شناس
ی شود و نه دفینه یاب و به جز دویدن بی هدف و در پی خرافات و خیال پردازی
تن چیزی عایدش نمی شود .

عنوان	شماره صفحه

ست مطالب :

عنوان	شماره صفحه

عنوان	شماره صفحه

عنوان	شماره صفحه

کنی از قبیل امامزاده ها ، معصوم زاده ها ، اماکن متبرّکه و مقدّس و همچنـ
اطقی که توسط سازمان میراث فرهنگی و جهانگردی علامتگذاری و ثبت گردیـ
ت ، اقدام به حفاری و هرگونه کاوش جهت بدست آوردن دفینه و گنج نکنید ز
ارد ذکر شده نه تنها جرم سنگینی محسـوب می گردند بلکه عواقب قانونی و ماد
گینی نیز برای شما در پی خواهد داشت .

اینجا از کلیه اسـاتید راهنما و آموزگاران عزیز که در این امر بنده را راهنما
ودند و همچنین کلیه دوستان گرامی که در این راه همراه بنده بودند در این راه
حمات ما بر دوششان بود ، کمال تشکّر و قدردانی را دارم .

ر این کتاب سعی شده نمادها و نشانه های باستانی و تاریخی کشور عزیزمان ایر
طور کامل و بی نقص و آنچه واقعاً هست ، تفسیر و توضیح داده شود تا دیگر بیـ
این شاهد لطمه و آسیب به آثار ارزشمند باستانی و تاریخی ایران عزیز نباشیم .

این آثار و نشـانه ها هویّت ماست

پس بیائید در حفظ و نگهداری آنها کوشـا باشیم .

در پایان باز هم تشکّر و قدردانی از کلیه عزیزانی که بنده حقیر را در این راه یار
مودند . نظیر دکتر سپهر ، دکتر عزیزیان ، دکتر شفیعی و استاد گرانقدر جنـ
حیمی که اطلاعات ارزشمند خودشان را در اختیار بنده قرار دادند . »

انوشیروان دادگر

متأسفانه به دلیل وضعیت بد اقتصادی و بیکاری گسترده جوانان عدّه زیادی از ا
عزیزان برای رهایی از مشکلات زندگی و ناتوانی های مالی و اقتصادی به دفینه
یابی روی می آورند و آواره کوه و بیابان می شوند .

بله ! امید یافتن راه نجات . ولی بسیاری از این عزیزان چون اطلاعاتی در این رابطه
آثار باستانی ندارند متأسفانه آسیب های غیرقابل جبرانی به آثار باستانی کشورما
وارد می کنند و در وهله دوم هم غیر از اتلاف بیهوده وقت و هزینه بسیار ، چیزی
کسب نمی کنند .لذا بر آن شدیم تا اطلاعات کاملی از آثار و علائم باستانی جمع
آوری کنیم و در اختیار دوستان قرار دهیم ، تا درست نمادها و نشانه های
باستانی را بشناسند و از تخریب این نمادهات بپرهیزند و در نگهداری از آنها کوشا
باشند چرا که شناسنامه و میراث کشور عزیزمان هستند .

دوستان عزیز هیچ گنجی داخل اثر ، نماد و نشانه نیست . لذا خواهشاً از تخریب این
آثار ارزشمند پرهیز کنید . کتابی که اکنون در دست دارید فقط برای آشنایی با
آثار و علائم تاریخی و باستانی تألیف گردیده تا بدین وسیله از تخریب و از بین رفتن
آثار باستانی جلوگیری شود .

« ما مسئول جرم حفاری های غیر مجاز نمی باشیم »

توجـــه :

... های تومولوس مکانی باستانی و ملّی می باشند و سراغ حفاری این مکانها رفتن
... جرم است .

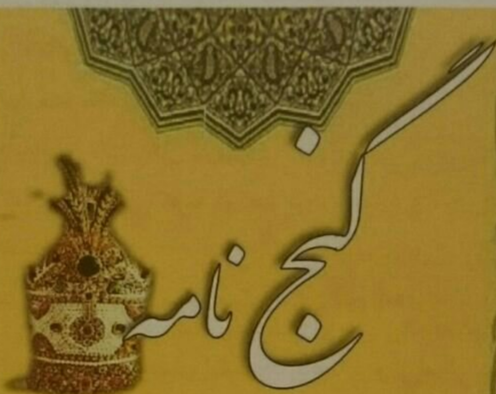
خاکسپـــاری :

اعتقاد به روح و دوران پس از مرگ به اشکال گوناگون در سراسر نقاط و مراکز
باستان از جمله ایران وجود داشته است . بر اساس جهان باستان از جمله ایران
داشته است . بر اساس و مبنای همین اعتقاد در گور مردگان اسباب و لوازم زند
خوراک و پوشاک قرار می دادند . در ادواری قدیم تر بر اساس شغل متوفی ابزار
اش را نیز پهلوی دستش قرار می دادند .

اغلب مردگان را در عمق کمی که گاهی از ۲۰سانتی متر تجـــاوز نمی کرد
می کردند . شکل اسکلت هایی که باقیمانده به شکل خمیده و منحنی است .
اوقات مرده را طوری خمیده دفن می کردند که تمام اعضای بدنش به جانب
کشیده شده باشد .

با پیدایش و کشف فلزات ، زینت مردگان با اشیاء طلا و نقره و سنگهای گرانبها
و شایع شد . این رسم خدمت مهمی به فهم هنر و دانستنی های دیگر با
شناسان کرده است . زیرا که تقریباً تمامی جواهراتی که از زمانهای باستان بدست
رسیده است از مقابر و گورها یافت شده است .

نامه چیست ؟

ج نامه کتابهایی بوده است که حاوی مکانهایی است که در آنجا گنجی دفن شد
ت .تمام کسانی که صاحب گنج نامه بوده اند همه دارای علوم غریبه و علوم قدیم
باشند .

ادی از گنج نامه ها بشـــرح زیر می باشند :

- گنج نامه الوان هندی

- گنج نامه احمد وزیر
- گنج نامه ملاصدرا
- گنج نامه باگواس
- گنج نامه قائم مقام فراهانی
- گنج نامه میرزا مکتب خان تبریزی
- گنج نامه شیخ بهایی (که به دو خط شجر ایستاده و شجر خوابیده نوشت
شده است)
- همچنین موبدان قبل از اسلام همگی دارای گنج نامه بوده اند .

چون همگی آنها در زمان خودشان امانت دار بوده اند و از اموال مردم محافظت
می کرده اند .

موبدان خود به دو قسمت تقسیم می شوند :

- موبدی که اموال مردم نزد آنها به امانت گذاشته میشده است .
- موبد و موبدان که اموال درباریان و پادشـــاهان را حفاظت می کردند و نقش
امین و کاتب شاهان را داشتند .

به همین دلیل است که قبر موبد موبدان همیشه بارهای نفیسی در خود دارد و ج
قبرهای بسیار با ارزش به شمار می رود .

گنج نامـه ها چه آنهایی که توسط اشخاص نوشتـه شده و چه آنهایی که موبد
نوشتـه اند همگی به رمز است و طلسم های سنگینی نیز دارند و چون افرادی
این گنج نامه ها را نوشتـه اند به علوم غریبه آشنا بوده اند رموز سنگینی برای گ
نامه ها گذاشته اند و ترجمه آنها کار استادانی است که به خط شناسی و طلسما

ی کامل داشتـه باشند .گنج نامه ها اکثراً روی سنگ است و بعد از آن به تر
پوست آهو و پوست گاو ، گنج نامه های مهم که درباری بوده است بعد از س
ر روی پوست کرگدن میباشد. ولی اکثر گنج نامه ها روی سنگ یشـم حک
ده است.

تر نوشته های روی پوست را داغ میکردند و جوهر های مخصوصی بود که
تشو بود و آب آنها را از بین نمی برد که اکثر نوشتـه های روی پوست ب
هر نوشتـه میشده است.

ی اوقات نوشته هائی را روی پوست می بینم که با خون نوشته شده است
ته های روی پوست با خون گنج نامه یا نسخـه نیست و بیشتر آنها دعا اس
و طلسمات محسوب میشود و اکثراً با خون کبوتر نوشتـه میشده است. پس
رد را اشتباه نکنیم.

ستها در زمان خود دباغـی میشدند و مواد مخصوصی مانند رزین و روغن ب
ی زدند که عمر پوست را بالا می برد و مقاومت آن را بسیار زیاد می کرد
ست ها اگر در جای مناسب نگهداری شوند تا پنج هزار سال عمر می کنند.

ست ها را اکثراً در جای خشک یا داخل نی نگهداری میکردند و دو سر
ی بستند و هر چه به پوست هوای کمتری بخـورد سالم تر می ماند و ع
ولانی تر میشود. ولی باز هم میگویم که هشتاد درصد گنج نامه ها روی
شته میشده است.

چگونه باید بفهمیم که کدام آثار و علائم نشانه دفینه است؟

تقریباً در هر منطقه از کشورمان آثار و علائم حک شده بر روی سنگ ها را ب
شکل های مختلف مانند نمادها، خطوط ، متن و عکس ها از موجودات زنده می توا
یافت .به این ترتیب یافتن معنی و مفهوم آثار بجا مانده از تمدن های گذشته سال
مورد بحث و بررسی باستان شناسان قرار گرفته و در بعضی از آثار و علائم به نتیج
هایی هم رسیدند. نمیتوان تمام این آثار و علائم بجا مانده از تمدنهای گذشته
نشانه گنج ودفینه دانست و این کاملاً اشتباه است که هر علامتی نشانه گنج است.

بسیاری از این آثار و علائم نشانه گنج نیست و مسأله ای که ما باید به آن توجه کن
این است که کدام یک از این آثار وعلائم یقیناً نشانه دفینه است . فراموش نک
شخصی که دفینه را گذاشته طوری گذاشته که بجز خودش کس دیگری نتواند مح

را پیدا کند . می خواهم به شما بگویم که منطق ساخت نشانه ها اینگونه است
چگونه این علائم حل خواهد شد؟ ما در زیر سعی خواهیم کرد به صورت
ه جواب این سؤال را بدهیم . اول از همه به موضوعات زیر توجه کنید !

نطقه ای که نشانه وجود دارد باید آثاری از زندگی کردن انسانها در گذشته در
وجود داشته باشد .

سنگی که رویش حکاکی شده باید ثابت و بزرگ باشد .

سنگ نگاره ها باید بصورت برجسته یا فرو رفته باشد .

نشانه ها باید بصورت عمیق و ضخیم باشد .

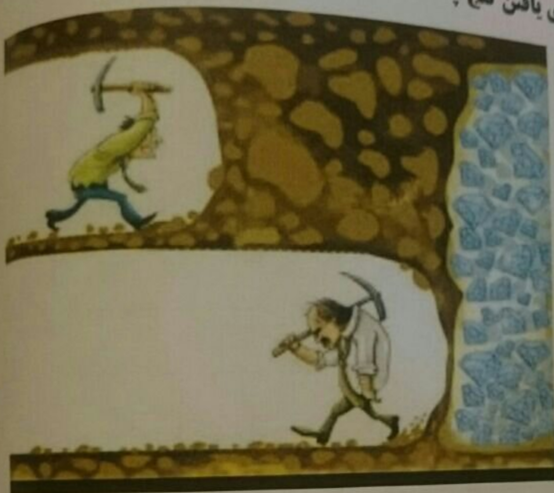
در همان محدوده یک و یا چند ارتباط معنادار وجود داشته باشد .

سنگی که رویش حکاکی شده باید در برابر بلایای طبیعی محکم و مقاوم باشد.

نشانه ها نباید روی سنگ چسبیده به آب باشد (کسی در کنار آب گنج مخف
ی کند) .

ر و علائمی که این خصوصیات را داشته باشد احتمالش زیاد است که نشانه دفی
شد . علائمی که این خصوصیات را نداشته باشد روی آن وقت خود را تلف نکنی
ای حل نشانه ها قبل از هر چیز باید دانش تاریخی داشته باشید . یاد گرفتن تار
حل نشانه ، دانستن خصوصیات نمادها (مثلاً یک مار : خصوصیات یک مار سر
ست) مکان هایی که بر خلاف جغرافیای طبیعی منطقه باشد مانند ، چاله
خاکریزها و از همه مهمتر با روش های باستان شناسی راه حل ها را جستجو کرد
ودتر به نتیجه می رسیم .

برای یافتن گنج چه مکان هایی را باید جستجـو کرد ؟

گنج پژوه در جستجوی گنجینه ها و دفینه ها و ثروت هایی است که به دلایل مختلف پنهان گشته اند .

که این دلایل بشـرح زیر می باشند :

- جنگ ها
- دزدان دریایی ، راهزنان و غارتگران
- حاکمان زمانه
- گنجینه ها و اموال شخصی
- کوچ
- روحانیون ... که در ادامـه به توضیحاتی در این خصوص می پردازیم

ـ ها :

ـمان زورگو و مستبدی که خواستار حکومت به تمام دنیا بودند ، جنگاوران و اقوا
ـجو و یا مردی که برای یافتن محل زندگی یا از میان برداشتن عناصری ک
ـی آنها را تهدید می کرد مجبور به جنگ بودند . غنائم و ثروتهایی که در نتیج
جنگها به دست می آوردند را در جاهایی مانند قلعه ها ، پناهگاه ها ، انبارها
ـها پنهان می کردند به امید روزی که بازگشته و آنها را بردارند .

ـین قبیل جنگها که به مدّتهای طولانی ادامه می یافت سربازان و جنگجویا
ـاری کشته می شدند و غنائمی که توسط این سربازان پنهان گشته بود همان
ـبان آنها در زیر خاک مدفون و مفقود میشد .

م های قدیمی :

مانهای دور مردم برای شستشو از رودخانه و چشمه ها استفاده می کردند
به فکر جایی ثابت برای شستشو و نظافت خودشان افتادند این بود که به سا
م روی آوردند . این حمام ها خزینه ای بودند یعنی یک حوض بزرگ وسط بو
هایی برای نشستن در اطراف بودند ولی در این میان ارگان و سازمانی و
ت که در صورت خسارت و نیاز به تعمیر بودجه لازم را برای تعمیر و مر
م کند .

در گذشته که حمامی را درست می کردند مبلغی برای خرج تعمیر و نگهدا
م در جایی از حمام مخفی می کردند تا در صورت تخریب و نیاز به بازسا
تی از حمام بعنوان خرج تعمیر حمام مورد استفاده قرار گیرد .

...ـــه ها و اموال شخصی :

...نها مجبور می شدند ثروتها و اموالی را که در تمام عمر برای بدست آوردنشان ک...
...لاش کرده بودند را برای محافظت از دزدان و راهزنان یا حتی گاهی برای محافظ...
...راد خانواده خودشان مخفی کنند . این مخفی کردنها به دو صورت انجام میشد...

...سمت بزرگی از اموال برای مدّتهای طولانی در جایی پنهان میشد و یا قسم...
...چکی از اموال که گاهی مورد استفاده قرار می گرفت در صندوقچه ها و دا...
...ارها و جاهایی که دسترسی به آن آسان بود مخفی می گشت .بدین ترتیب...
...قع نیاز قسمتی از این اموال برای مصرف برداشته میشد .

...گونه روشها در زمانهای قدیم بخصوص از طرف کسانیکه از طریق رباخواری ...
...تفاده از پول ، پول درمی آوردند استفاده میشد .

نشــانه های دفینه :

نشانه (علم کتیبه) : روشی برای رمزگذاری می باشد . رمزگذاری ای که بر
حفاظت وسایل پنهان کرده ، از خطرات مفید بوده که بعداً میتوان آنرا برداشت .
همراه تدبیرش ، نوعی زبان برای فهماندن می باشد . اینها به صورت حکاکی
برآمدگی ، رنگ شدگی به تاریخ امروز رسیده اند .

هر شکلی که بر تخته سنگ اعمال می شود ، حتماً یک معنایی دارد . هیچ تلاش
بدون معنا انجام نمی شود . البته هر حکاکی (شکل) بر روی تخته سنگ ، به معنا
دفینه نمی باشد . به صورت مستقیم دفینه را نشان نمی دهد - این را فراموش نکن
- سنگ نگاره ها قطعاً یک چیزی به ما می گویند . هدف ساختنش نیز همین است
برای نمونه ، حکاکی روی تخته سنگ کنار مزار اعمال شده و بر رویش روغن ریخ
شده و سوزانیده میشده ، این همانند شمع هایی می باشد که امروزه بر روی م
روشن می کنیم .

حکاکی های مربع و مستطیل نیز به همین شکل می باشند . یک تیر برای جه
ستفاده شده است ، اگر بخواهیم خلاصه کنیم ، هر شکل با ویژگیهایش فراخـوا
ی شود .

گر بخواهیم مثالی بزنیم ؛

نوشه گندم به معنای برکت می باشد ، برکت را نماد کرده است و به صورت مستق
شان دفینه نمی باشد . این امر قطعیست که هر مهر تخته سنگی به منزلهٔ دفی
ی باشد .

یک واحد طول که اخیراً باستان شناسان کشف نموده اند و هنـــوز نام
نیافته اند نیز وجود داشته که ۳ میلی متر کنونی بوده و میتوان گفت
بهر ، معادل ۲میلی متر و هشت دهم میلیمتر است . مهم ترین و کا
مقیاس اندازه گیری در ایران باستان بوده است .

مقیاس های اندازه گیری سطوح در ایران باستان :

یک جریب :

این واحد سطح از آرامیان به سامانیان وارد شد و بعد از حمله اعراب با
وارد فرهنگ اعرابی شد .

هر جریب برابر است با زمینی به طول ۶۰ ذراع و عرض ۶۰ ذراع که می
ذراع . از آنجا که هر ذراع ۵۵ سانتی متر بوده حدوداً میشده ۳۳متر در ۳۳

با این حساب میتوان گفت هر یک جریب برابر است با زمینی به مساح
۱۰۰۰ مترمربع . ولی در برخی اسناد تا ۱۱۰۰متر نیز لحاظ میشده است .

یک قصبه :

هر یک قصبه ، زمینی به مساحت یکصدمتر مربع را شامل میشده است
جریب برابر بوده با ۱۰ قصبه .

مهمترین این واحدها در طول ، گز و ارش بوده و در سطح نیز واحد پر
جریب بوده است .

اشــاره ها و نمــادها :

اشاره ها بر سه نوع تقسیم می شوند :

۱) اشاره های توجیهی
۲) اشاره های تکمیلی
۳) اشاره های تثبیتی

اشاره های توجیهی مسافت و طول هدف تا اشاره با دلایل معین مشخص ش
می توان به این اسامی اشاره کرد : عقرب ، پای انسان و حیوانات ، یک جوغن
از جوغن مربع و دایره ، مستطیل و ... می باشد) . مارمولک ، پرندگان و شتر .

اشاره های تکمیلی به نوعی وابسته به اشاره های توجیهی هستند و در واقع
مشخص کردن مسافت و متراژ اشاره های توجیهی می شود به اشاره های ت
رسید . که در بعضی از اوقات تا ۱۸۰درجه مسیر را تغییر می دهند و ممکن
هیچگونه اشاره و نشانه ای برای رفتن به طرف هدف را نداشته باشند و در این
از تجربه و مهارت شخصی استفاده نمود .

اشاره های تکمیلی :

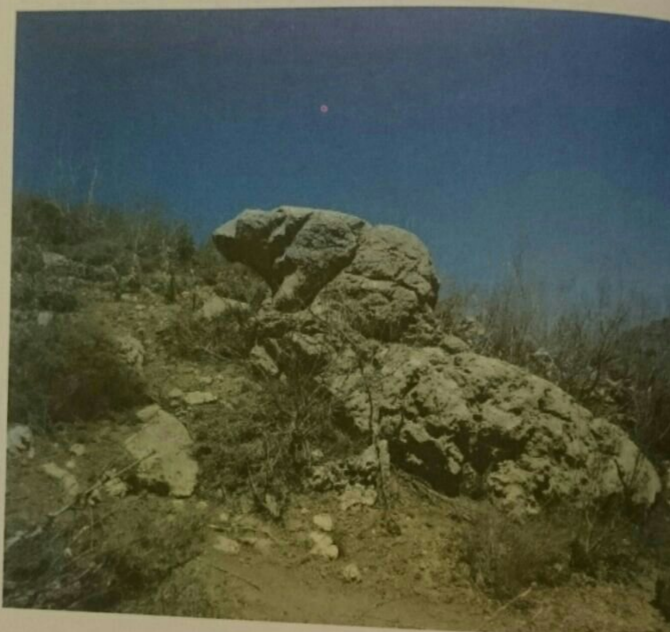
میتوان به این موارد اشاره کرد : جوغن شامل دایره ، مربع و ... ، شیار ، کله
میخ ، زبان ما ، دم عقرب ، صلیب و عقرب ، یک حرف الفبا در کنار یک عقرب
اسب ، عکس گوش روی صخره ، لاک لاکپشت و مربع های آن .

...ار:

...ر زمان مادها به دلیل مقدس بودن و احترام به الهه آناهیتا(الهه آب)در نزدیکی ...شارهای مهم اقدام به جاسازی دفینه کردند چراکه توسط سفالهای تنبوشه ای آب ...شارها را برای مصارف قلعه و داخل شهر انتقال میدادند فلذا باید برای خراج این ...خط لوله و ساقط شدن احتمالی آن در جای در نزدیکی آبشـــار دفینه ای قرار ...میدادند. و نشانه های که برای این دفینه قرار میدادند.

ی:

انند برخی حیوانات خرس نیز اغلب سمبل پول می باشد، اما در این رابطه نظرات

فاوت زیادی وجود دارد.

بر روی بینی خرس تصویر حلقه ای دیده شود علامت دومی می بایست جستجو

ود.

مبلی شناخته شده به نام «خرس لنگ» نیز وجود دارد که یک پا ندارد، در مورد

ن سمبل باید در مناطق اطراف به دنبال تصویر پای بریده شده آن بگردیم. پای

سنگ روی آسیاب

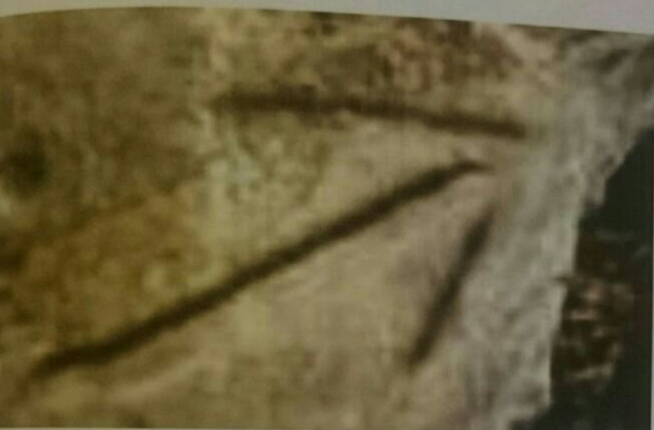
سنگ رویی دو سوراخ دارد درصورتیکه در عمق زمین باشد و از وسط شکسته باشد و به صورت عمودی یا افقی در زمین باشد، یک سوراخ نشان مسیر بار یک سوراخ هم نشان تونل بار و به از این سنگ حتماً باید سنگ زیرین پیدا شود.

دُل دُل سنگ :

این سنگ که در اکثر مسیــرهای مالرو قرار می گرفت به آن نام های مخ
میداند که یکی از آنها معروف به دل دل سنگ بود .

علامت فلِش (پیکان) :

هخامنشیان بعد از پنهان کردن گنجهایشان بصورت دقیق و صادقانه علائم مربو
آن گنج را حجاری می کردند . اما بعدها در دوران ساسانیان که دیده بودند چه
بر سر گنج های هخامنشیان آمد (اکثراً توسط یونانیان غارت شدند) به این
افتادند که از علائم گمراه کننده در کنار علائم اصلی استفاده کنند که در بسیا
اوقات برای این امر از علامت فلش دروغین استفاده می کردند .

مثلاً اگر جنس در سمت شرق بود به سمت غرب فلش می زدند و حتی در
های بعد از ساسانیان نیز این امر وجود داشته است . در بعضی از مواقع نیز
نشان دادن راه نیز از فلش استفاده می کردند.

کبــوتر :

کبوتر حیوانی است که در علم باستان شناسی به دفینــه اشـــاره می کند. و اک
در بالای صخره ها یا کوه ها اکثراً بصورت تراشیده و برجسته یافت می شود.

دو کبوتری که در کنار هم می باشند می تواند به معنی قبر زن و شوهر یا اتا
پلمپ شده و مخفی می باشد که در آن زن و شوهر سلطنتی دفن شده اند و قب
سلطنتی می باشد که تاج نیز نشان دهنده نوع دفینه ما که از نوع سلطانی جواهر
و سنگهای قیمتی است می باشد.

قوربـاغه :

قورباغه حیوانی است دوزیست که در برکه ها و آبها زندگی می کند و گاهی هم
خشکی می آید. جهش های بلند و روبه جلوی این حیوان معروف است و با
جهش ها راهش را ادامه می دهد . کاربردی که این اثر در دفینه یابی دارد .

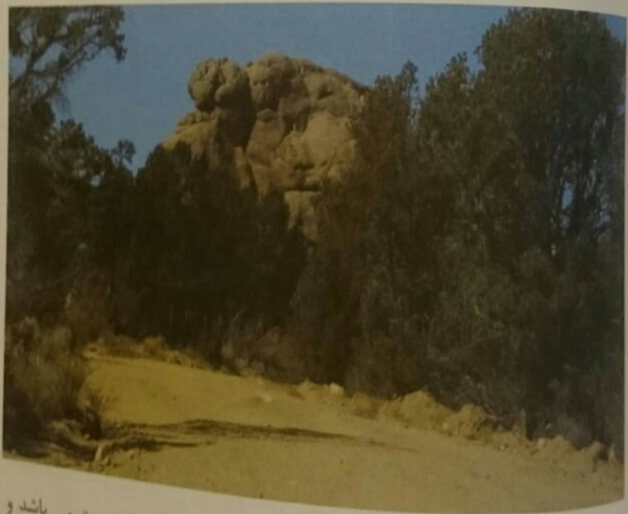
ر قورباغه اگر به صورت سنگ نگاره و حکاکی بود اشاره به وجود محلی باتلاق
اربرد در راهیابی داشته و ارتباطی به دفینه ندارد .

صویر قورباغه اگه به صورت مجسمه و یا تندیس باشد اشاره به وجود بار و
دن بار و خاک در متراژ مشخص که در روبروی دید قورباغه است دارد .

...ی اثر در کنار جاده مالرو است و لاک پشت نشان با فاصله بین پانصد متر تا هزار متر ...ر روبروی دید و تپه نشان (هدف) در کنار چشم آبی پرآب و دائمی وجود دارد. این ...ر دلالت بر وجود قبر و در زیر تپه و بار با فاصله تا پنجاه متری از تپه قرار گرفته ...ست.

...رای بازگشایی این دفینه نیاز به اکیپ حرفه ای و کارشناسی قوی هست و دسترسی ...ه بار دفینه لاک پشت بسیار سخت می باشد. ضمناً هر دو اثر اصلی در اندازه و ...سایز بسیار بزرگ می باشند.

...لاک پشت تپه ای :

این لاک پشت از خاک تپه درست شده و فقط کله لاک پشت کار دست می باشد و ...امکان دارد تپه طبیعی باشد و فقط یک سنگ تراش خورده که به صورت سر لاک

... صورت، چهـره یا رخ :

هرجا که آثار چهره نیم رخ و یا تمام رخ مشاهده کردید باید نگاه چهره را دنبال کرد و دنبال آثار دوم باشیم که معمولاً نماد آثار دوم یا کاسه است یا به صورت بت و ... شکل حیوانات است. خود آثار دوم مکان دیگری را نشان می دهند. البته بستگی به نگاه صورت دارد که آیا هر دو چشم آن باز یا بسته است.

جغـــد :

به عنوان مخلوق مربوط به شب ، جغد می تواند نشان دهنده بداقبالی و تار
معنوی باشد . برخی فرهنگ ها معتقدند که جغدها با سرعت به سمت پائین ف
می آیند تا ارواح مردگان را بخورند .

لاک پشت :

لاک پشت در تفسیر نماد قبر و قبرستان است .

اگر لاک پشت دلیل وجود قبر در کنار چشم بود و جوغن در روی لاک قرار داشت
اینصور معنی می شود که جوغن نماد تنوره است و لاک پشت نشانه قبر و گور
لاک پشت اشاره به تپه دارد و نماد قوس زمین کم ارتفاع است .

در صورت نداشتن سر ، لاک پشت سر را به داخل لاک برده ، پس در درون تپه
درون غار باید سراغ بار بود .

گاو :

گاو از دیرباز نماد تقدس و مقامی مهم در بین ملتهای مختلف بوده است . بعن
مثال در ایران باستان فریدون از شیر یک گاو تغذیه کرد و در مصر باستان
مقدس آپیس و یا گوساله سامری که در نبود حضرت موسی توسط سامری
طلاهای بنی اسرائیل ساخته شد و حتی اکنون هم در هند و بعضی نقاط ج
مقدس است .

و اما در دفینه یابی که موضوع بحث ماست اگر به صورت تندیس کامل بدن باش
تک باشد یعنی یک نماد باشد (یک عدد) نشان بار است . این نمادها معمولاً در

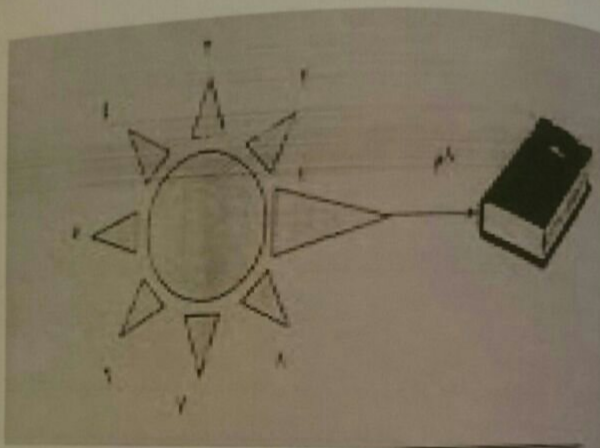
پل :

در زمان قدیم که پل یا جاده ای می ساختند ارگانی نداشتند که در صورت لزوم
را بازسازی کنند . بنابراین خرجی را برای پل در نظر می گرفتند که در صورت
به بازسازی بشود از آن استفاده کرد . این خرج را در پل جاســـاز می کردند .

خورشید در گنج یابی :

شید در قدیم حتی مورد پرستش بعضی از مردم بوده است و برای پادشاهان
ار مهم بود و طلوع آن تأثیر زیادی در گنج یابی دارد . می تواند تنها نباشد و نماد
نهای بلندمرتبه و پادشاهان می باشد . جایی که این علامت پیدا شد به سمت
ع خورشید نگاه کنید در آن سمت باید قله ای باشد که صبح با اولین تلألو نور
شید به آنجا می افتد را بررسی کنید و به دنبال علامت بعدی بگردید.

شید علامت دفینه حاکم و پادشاه است .

نماد پرتنوع ترین سنگ نگاره مورد استفاده در باستان بوده است . بطوریکه
تر از ۵۰نوع آن در حالات مختلف و به همراه دیگر نمادها در حال حاضر موجود

موارد استفاده نماد خورشید در دو جهت قابل بررسی است :

نماد خورشید استفاده شده بر قبور و دیگری نماد خورشید استفاده شده بر ا
مذهبی که بعضاً خالی از هرگونه اهدایی هستند .

برای کشف و تفسیر این نماد ، آگاهی از زمان و دوره استفاده آن بسیار حائز اه
است .

این نماد در ده هزار سال پیش هم استفاده میشده ، البته برای اجرای م
مذهبی و دینی استفاده میشده است .

سنگ نگاره خورشید مانند دیگر نمادهای مورد استفاده در مقابر و دفینه ها به ص
تنها دیده نمی شود و همیشه به همراه دیگر نمادها قابل تفسیر است .

از سنگ نگاره هایی که به همراه خورشید وجود دارند می توان به سنگ نگاره
تندیس عقاب ، ماه ، ستاره ، صلیب ، گردونه مهر ، اسب حک شده ، جوغ
اندازه های مختلف ، مثلث ، مربع ، چهره انسانی ، سنگ محراب ، انسان بال
انسان تمام قد و یا روحانی و .... اشاره کرد .

برخی از این نمادها به اشتباه در زمره دفینه دارها قرار گرفته اند ولی همه این نم
دارای هدیه نیستند و برخی از این نمادها فقط جهت اجرای مراسم مذهبی
میرفته است .

سنگ نگاره خورشید به صورت برجسته (بسیار مهم) حک شده دارای چهره انس
نیم خورشید ، دارای اشعه برابر و یا یکی بلند یا کوتاهتر وجود دارد .

...وچ :

...وال و ثروت هایی که در نتیجـه کوچ ، ترک و رها میشدند یا پنهان می گشتند
...ی توان به دو گروه زیر تقسیم بندی کرد :

...در زمانهای گذشته اقوام و قبیله های بسیاری زندگی کوچ نشینی داشته اند . ای...
...تماعات کوچ نشین در جستجوی خاک حاصلخیز و آب و هوا و اقلیم مناسب برا...
...دگی ، دائماً در حال کوچ و مهاجرت بودند و آن دسته اموال و دارایی هایشان را ...
...ی توانستند با خود حمل کنند در جایی مدفون و پنهان می کردند . به این ترتی...
...دها در هنگام بازگشت می توانستند از اموال پنهان شده خود استفاده نمایند .

... گاهی انسانها در نتیجه جنگها مجبور به کوچ می شدند . برای دور ماندن
...یرات جنگ و یا برای زندگی در مکانی که در آن احساس امنیّت کنند بطـ...

در اینجا لازم می بینم در خصوص سگ در باور گذشتگان مطالبی عرض کنم . د
باور زرتشتیان ، مشی و مشیانه (آدم و حوا) بعد از آنکه روح زمینی یافت
گوسفندی که از جانب خدا بوده و مقدّس شمرده میشده را خرج کرده و به سه ت
تقسیم می کردند .

اولی را برای تناول خودشان ، دومی را در آتشی که افروخته بودند و تکه سوم را
سوی آسمان برای تشکّر از خداوند می اندازند .

در این حین سگی که همراهشان بوده تکه سوم را با جهشی می گیرد و می خورد
به همین دلیل که او غذای مقدّس را خورده مقدّس شده است .

دیدگاه دیگری نیز هست که می گوید آن تکّه گوشت گوسفند را مستقیم به س
داده اند و آتش و سگ دارای تقدّس شده اند .

تقدّس سگ بسیار مورد تأئید بوده بطوریکه در مورد سگ (سگی بنام زرّین گوش
در باوری دیگر بنام پشویانه) می گویند که یکی از محافظان پل چینوت (پل صراط
هم هست و اجازه ورود به اهریمنان و ارواح خبیث را نمی دهد و آنها از پل سقو
می کنند .

این نوع باور در زرتشتیان باستان بسیار قوی بوده بطوریکه فرد محتضر و در ح
مرگ را جلوی دید سگ قرار می دادند تا اهریمن نسوش نتواند روح فرد محتضر را
سوی خودش بکشد که به این کار ، رسم سگ دید می گفتند .

...ی:

در دوره های طولانی ، در حدود هفت هزار سال سگ مورد تقدس بوده و بسیار محبوب بوده است

دوره اول زمانی است که مهرپرستان می زیستند . سگ یکی از همراهان همیشگی میترا و یا مهر بوده است بطوریکه در تمامی تمثال های مهر نماد سگ به خوبی مشخص است .

دوره دوم زمانی است که زرتشت دین خود را به عموم مردم معرفی کرد و مردم نیز به آن گرویدند قسمتی به دفینه گذاری و امثالهم مربوط است اواخر دوره گستردگی مهر و تمامی دوره زرتشتیان باستان است . حتی تا بعد از اسلام هم در برخی مناطق زرتشتی کاربرد داشته است .

ختـان :

ختان منبعی برای مواد غذایی ، پناهگاه ، مواد ساختمانی و هیزم هستند که با
وری ، طول عمر و قدرت ارتباط دارند . آنها نمودی از زندگی پویا ، مرگ و رشد
ید هستند و به صورت نمادین با آسمان ، زمین و دنیای زیرین پیوند دارند .
یاری از آنها مقدس هستند و با ارواح یا خدایان خاصی مرتبطند . در صورتیکه
ختان میوه داری نظیر خرما، اغلب نشان دهنده درخت حیات هستند .

تان همیشه سرسبز به جاودانگی اشاره دارند در حالیکه درختان برگ ریز به
ی تولد مجدد هستند . سایر درختان نیز بعنوان جامعه ای دارای ارزش اصلی و با
ت بشمار می آیند .

حاکمان زمانه :

حاکمان برای اینکه اموال ، گنجینه ها و ثروتهای خودشان را در مقابل اشغالگرا
کودتاگران و دزدان و غارتگران حفظ کنند و به منظور اینکه در صورت از دست د
حکومت در آینده خودشان یا فرزندانشان بتوانند دوباره حکومت را بدست گیر
اموال و ثروتهای خود را در اماکن بسیار سرّی پنهان و نگهداری می کردند.

این ثروتها سالیان درازی در محلهایی که کسی غیر از خودشان از آن اطلاع نداش
نمی توانست به آن دست یابد ، پنهان می گشت .بسیاری از این حاکمان در ت
سوء قصدها کشته شده و ثروتها و گنجینه های آنها به مدّت صدها سال در
هایی که پنهان کرده بودند ، باقی مانده است .

مخفیگاه ثروتها و اموال شخصی سزار ، امپراطور روم ، پس از کشته شدنش هی
پیدا نشد و سرّ آن امروزه پس از گذشت قرنها هنوز باقی است .

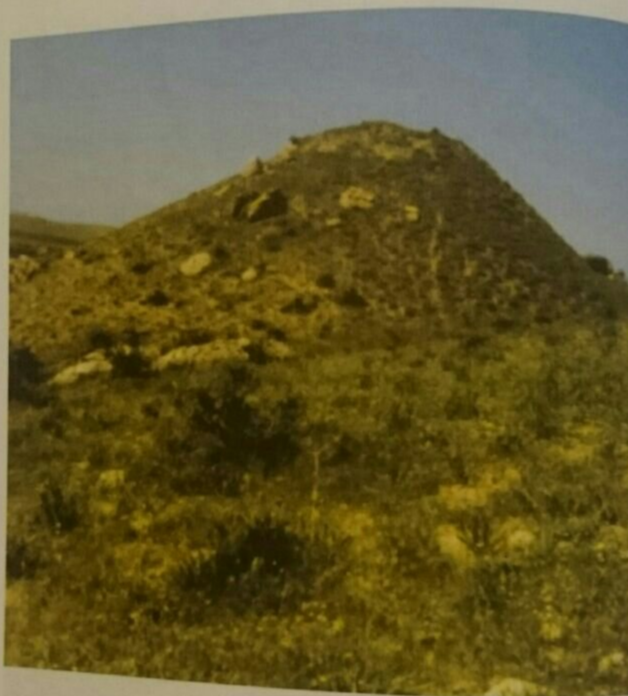
درختان کهنسال :

فلسفه دفینه درخت به این صورت می باشد. در زمانهای خیلی دور و گذشته
شخصی مهم صاحب نام میمرد نزدیکان برای یادبودش درختی بر سر قب
می نشاندند که هم یادبود آن شخص باشد و هم نشانی قبر که البته درخت
زندگی دوباره آن شخص را متبلور می کرد .

همانطور که اطلاع دارید در زمانهای گذشته اعتقاد به زندگی بعد از مرگ هم
داشته و داخل قبر افراد حداقل وسایل شخصی آن شخص را می گذاشتند که
صاحب نام و دارای ثروت . اشیاء گرانبها و گنجینه ای با آنها دفن می گردید
دفینه زیر درخت به این موضوع مربوط است در حالت دوم در گذشته که

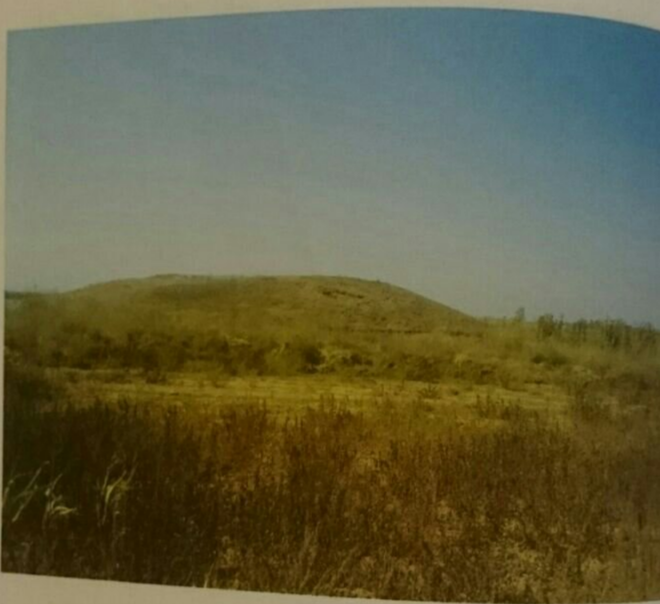
...ینـه یا دارایی سپاه :

...وم تپه مخصوص دارایی بود .

... سردار سپاه برای ایمن ماندن سرمایه و دارایی که به همراه خود می بردند در ... نزدیک به تپه فرماندهی به سربازان دستور می داد تا همچنانکه تپه آذوقه را ... کردند ، البته با این تفاوت که عمق حفاری برای تپه دارایی از همه بیشتر و ...تر است می ساختند ، البته پنهان تر برای اینکه در دید دشمن نباشد .

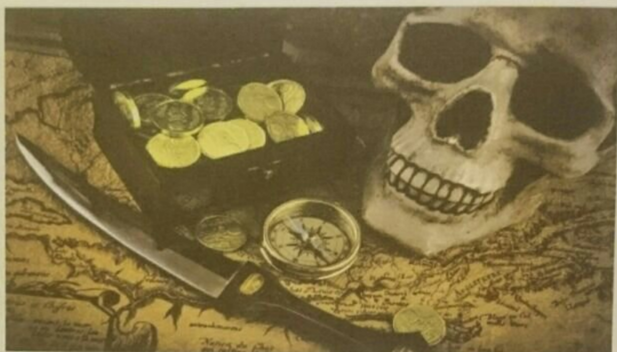
زاغه یا خربـزه ای :

ونر از همه و به فاصله مابین صد و پنجاه تا هفتصد متر تپهٔ دوم توسط سربازان
ساخته می شد با این تفاوت که در زیر تپه اول که مقر شاه بود هیچگونه اتاق یا
تاقکی ساخته نمی شد . ولی در زیر تپه دوم که تپهٔ خربزه ای شکل است و به
صورت دماغه دار ساخته می شد ، یک اتاقک ساخته می شد .

البته ساخت تمام این بناها تماماً به تعداد لشکر رابطه مستقیم داشت و هرچه تعداد
فرات بیشتر و سلاح های جنگی بیشتری همراهشان بود اتاق های بیشتری
می ساختند .

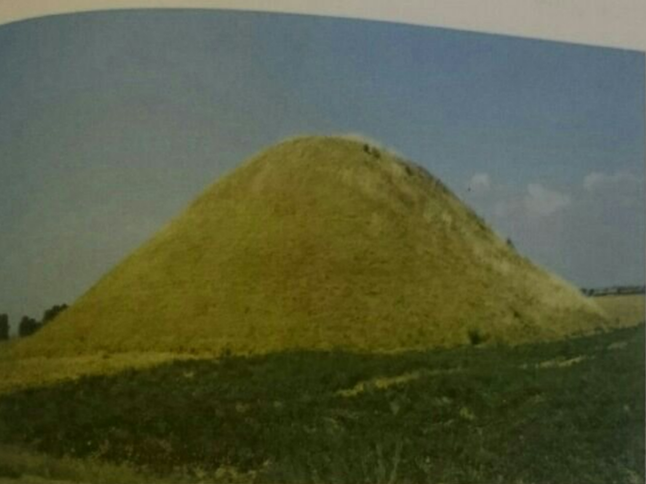
...دان دریایی ، راهزنان و غارتگران :

...دریاها ، دزدان دریایی کشتی های تجاری را غارت می کردند و در خشکی دزد...
...اهزنان کاروان های تجاری و اموال قبیله های کوچک کوچ نشین را غارت کرد...
...گونه اموال غارت شده را در جاهایی که پیدا کردن آنها به سادگی ممکن ن...
...ان یا مدفون می کردند تا به دست دیگران نیفتد. این افراد برای اینکه بعد...
...انند اموال و گنجینه های پنهان شده خودشان را بیابند از علائم و نشانه ها...
...تفاده می کردند .

...چنین میدانیم برای اینکه اشخاصی غیر از خودشان نتوانند این گنجینه ها...
...بند ، از علائم و نشانه های گمراه کننده و همچنین مرگبار مختلف استف...
... کردند .

... در اینجا هدف این است که این علائم و نشانه ها را بشناسیم و بتوانیم آنها...
...رگشایی کنیم و از علائم خطرناک و مرگبار نیز دوری بجوئیم که در ادامه...
...فق شویم .

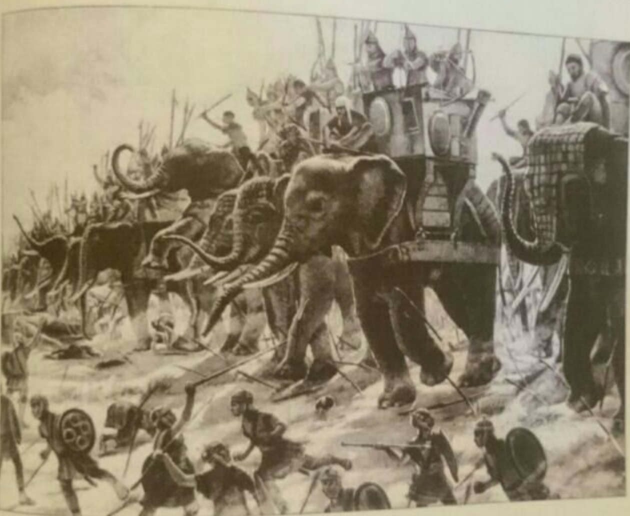

تنها راه ورود به تپّه های تومولوس همان تونل بوده است . از مشخصه های تپّه ها
تومولوس این است که به صورت تکی وسط دشت و تماماً از خاک به صورت یکدس
می باشد . در بیشتر تپّه های تومولوس تله به هر دو صورت فیزیکی و شیمیا
وجود دارد . تپّه های تومولوس حتماً باید کنار جاده قدیمی که اکنون هم جاده اس
و نزدیک به شهرهای مهم باشد .

معمولاً از شهر فاصله ای بین ۵ تا ۳۰ کیلومتر دارد .

فرقی که با بقیه تپّه ها در ساخت دارد فقط در سنگهایی است که استفاده می کرد
. اتاقهای بزرگ و سنگها بصورت تراش خورده و اشکالی بوده و یک درب ورود دار
تونل به جایی ندارد . داخل خود تپّه و اتاقها در صورتیکه بیشتر از یکی باشند تو
دارد ولی از تپّه به خارج ندارد .

در زمان استیلا ها و غارتها نیز سربازان دور از چشم فرماندهان خود گنجینه ها و اموالی را غارت می کردند و آنان را در آن محل پنهان می کردند تا هنگامی که بعدها دوباره گذرشان به آنجا افتاد آنها را بردارند .

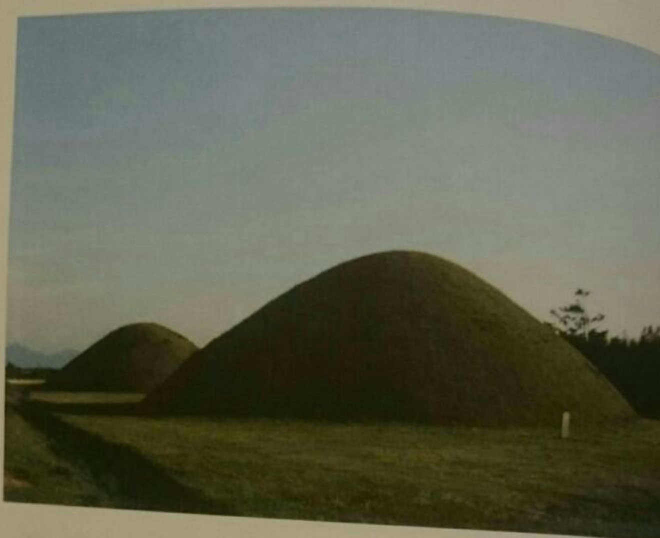

همچنین اشیای قیمتی و اموالی که سربازان کشته شده در میدان جنگ همراه خود داشتند ، در سطح جنگ پخش شده است .

از مهمترین و بارزترین این جنگها ، جنگهای صلیبی است که در ظاهر به بهانه های دینی صورت می گرفت اما هدف اصلی آن غارت و به تاراج بردن اموال و ثروتهای شرق و انتقال آنها به غرب بود .

ی ســه قلوی سپاهی - نظامی (جنگی سه قلو) :

... ساخت تومولوس به این صورت بوده که در یک سطح صاف اتاقکی به ابعاد
...فاوت بر حسب شأن و منزلت متوفی در زمین کنده میشده ، هر چه متوفی عالی
...به تر بوده اتاق بزرگتری حفر میشده تا جای قرار گرفتن لوازم و اشیایی که با او
...فن می شود را داشته باشد . سپس با یک تونل به بیرون اتاق را محصور کرده و
...سقف می زدند . بطوریکه فقط راه ورود همان تونل باشد . سپس اطراف اتاق را با
...سنگهای بزرگ که گاهی وزنشان به یک یا دو تن می رسید بعد از آن سنگهای
...رودخانه ای کوچک و بزرگ به طوریکه سنگها درهم قفل شوند سنگها را چیده و لای
...آنها را با خاک دستی پر می کردند ، سپس با خاک روی آنها را می پوشاندند .

تومـــولوس ها :

تپّه های تومولوس :

تومولوس به تپّه هایی گفته میشود که در زمانهای بسیار دور بصورت دستی
می شدند . در مرکز این تپّه های مقبره یک فرد عالی رتبه مانند امیر و یا فر
یک ایالت و یا منطقه را قرار می دادند . معمولاً این تپّه ها بصورت تکی در یک
صاف قرار داشته و تماماً بصورت دستی ساخته شده است .

تپـه ها و تل های خاکی :

در ایران انواع و اقسام تپّه وجود دارد که به دو شکل طبیعی و دستی هستند . در
های طبیعی به ندرت پیش می آید که چیزی وجود داشته باشد مگر با داشتن نش
و علائم خاص روی تپّه یا دامنه تپّه .

تپه های دستی هم چندین نوع هستند که تعداد بسیار کمی از آنان دارای دف
است .

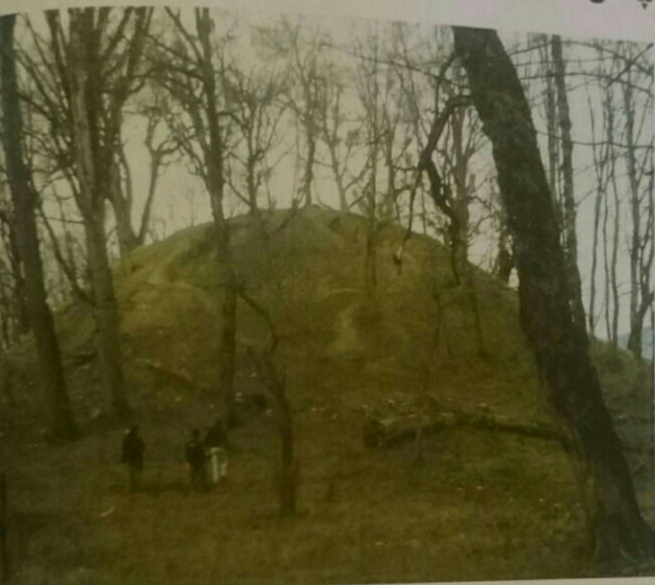
بیشتر این تپّه ها از تخریب بناهای قدیمی بر روی هم به وجود آمده اند . این ش
تپّه ها فاقد دفینه هستند و صرفاً جهت مطالعات باستان شناسی از آنها استفاده
شود .

ع تپه هم هست به نام تومولوس و دارای مقبره که در ایران آنقدر افسانه سازی
ه هر تپه ای را تومولوس می نامند .

ه به آئین تدفین ایرانیان ، تومولوس در ایران به تعداد محدود و کم وجود دارد

ایی هم وجود دارد که برای نگه داشتن بنایی خاص روی آن را با خاک سرند
می پوشاندند که این نوع تپّه ها هم فاقد دفینه هستند . تپه هایی هم هستند
ختص دفینه ساخته شده اند و برای مخفی سازی این تپه ها کاملاً دست ساز
و از مصالح سفت نیز برای اتاقک یا اتاقکها استفاده شده است . کار کردن و
ی آنها بسیار مشکل است . در ادامه انواع تپّه های دستی را که در مبحث دفینه
کاربرد دارند را شرح می دهیم .

تپه های مالیاتی :

هر شهر بزرگی در زمان گذشته حاکم یا فرماندهی یا قلعه داری داشته است که
به نوع محل و موقعیت جغرافیایی امکان داشت این شهر کامل در بین برج و بار
دیواری محصور بود و یا اینکه شهری بدون دیوار و قلعه ای محکم داشت .

این شهر چندین روستا و ده زیرمجموعه خود داشت و یا اینکه چند روستای بز
یک رئیس و یا خان و ... داشت . هر روستا برای خراج مبلغی تعیین شده اع
نقدی و یا کالایی برای مرکز شهر و یا خان و یا فرمانده و ... موظف بود بفرستد
اینرو پرداخت مالیات در ماهی مشخص از سال باید انجام میشد که تمام خانوار

ل پنج پر :

گل پنج پر که به صورت حکاکی روی سنگ و ساده باشد نشان قبر یک زن است
معمولاً بار خوبی دارد . طریقه پیدا کردن قبر هم مانند جوغن هاست .

سمت شرق تا جنوب از نشان ۳قدم فاصله می گیریم و تا فاصله ۱۰قدمی منطقه ر
بررسی می کنیم تا آثار قبر رو پیدا کنیم . گل پنج پری که به صورت زیبا و تراش
خورده روی سنگی باشد نشان دهنده قبر راهب معبد می باشد و بستگی به آثا
کنارش دارد . اگر تکی بود در همان اطرافش می باشد ولی اگر آثار دیگری باشد
بستگی به آن آثار دارد . باید آنها را رمزگشایی کنیم تا به هدف برسیم .

ممکن است پرهای گل به یک اندازه نباشند یا علامت خاصی روی یکی از آنها باشد
که به این ترتیب هدف در سمت پره ای از گل است که با بقیه فرق دارد . همچنین
ممکن است روی ساقه گل نشانهٔ خاصی باشد و یا جهتی را نشان دهد به این ترتیب
باید به سمت آن نشانه حرکت کرد تا به هدف برسیم .

مفهومِ انواع جوغن تکی :

جوغن تکی در در ابتدای دامنه کوه یا تپّه بود نشان از ورودی یک راهرو به در
می دهد و اگر در دشت باشد و مخروطی باشد نشان از چاه می دهد .

جوغنهای تکی مربوط به قبر نمی باشند .

جوغن مثلث (حکاکی های مثلثی) :

اینگونه جوغنها نیز نشان قبر می باشند و به ازای هر ضلع مثلث یک قبر . و
ممکن است کلاً نشاندهندهٔ یک قبر مهم باشد .

اگر ۳عدد جوغن مثلث حکاکی شده و کوچک روی یک سنگ باشد ممکن ا
نشان دهندهٔ سه نماد باشد مثلاً سه درخت یا سه سنگ که در آن اطراف به ه
صورت وجود دارند .

چه جوغنهایی ارزشمـــندتر هستند :

دوستان سنگ کاسه هایی (جوغنهایی) که نشان دهندهٔ مقبره هستند و چیز
ارزشمندتری همراه متوفی دارند را می توان با در نظر داشتن موارد زیر از بقیه س
کاسه ها متمایز نمود :

۱)سنگ کاسه ای پربار تر است که منطقه ای پربار داشته باشد .

۲) سنگ کاسه ای پربار تر است که عمیق تر و بزرگتر باشد .

۳) سنگ کاسه ای پربار تر است که صیقلی تر باشد .

۴) سنگ کاسه ای پربار تر است که جنس سنگی که رویش حکاکی شده با کی
تر و بهتر باشد.

۵) سنگ کاسه ای پربار تر است که به اصطلاح تو چشم تر باشد .

۶) سنگ کاسه ای پربار تر است که به صورت پله ای و هم اندازه روی هم قرار دا
باشند .

۷) سنگ کاسه ای پربار تر است که در کنار منابع آبی پر آب تر قرار داشته باشند

۸) سنگ کاسه ای پربار تر است که در کنار علائم شکیل تری بکار برده شود .

به یاد داشته باشید در برخی مواقع ممکن است در سنگ کاسه های معمولی هم
ارزشمندی یافت شود .

ای کوچک ۶تایی و ۱۲تایی

غن های کم عمق که به گوده معروفند اگر به صورت ردیفی و پشت سر هم
که معمولاً عمقی بین ۲تا۴ سانتیمتر دارند نشان ماه های سال است که دو
هستند . اگر شش تا گوده باشد ، دو ردیف ۳تایی و موازی همدیگر هستند .
۱گوده باشند در دو ردیف ۶تایی موازی همدیگرند .

ن های ترکیبی ۷عددی :

...رگوش :

...اد و یا نشان خرگوش در ایران جزء نمادهایی است که به ندرت یافت می شود ولی
...ون در ایران هم دیده شده بنابراین اینجا توضیح این نماد را بیان می کنیم . این
...اد در صحراها و دشتها به چشم کاوشگران آمده است .

...وشگران عزیز در هنگام مواجهه با نماد جانوران می بایست حتماً به نوع زندگی و
...صوصیات رفتاری ، نحوه سکونت و محل سکونت جانور توّجه خاصی داشته باشند .
...ان اغلب این نمادها و نشانه ها بر حسب خصوصیات آن جانور انتخاب شده و
...تفاده گردیده است . در نماد خرگوش همیشه می بایست به حالت خرگوش ، نوع
...ستن و یا حرکت کردن آن دقّت شود . محل سکونت خرگوش جزء نقاط مورد
...طه کاوشگران می باشد .

جوغن و کاربـرد آن :

جوغن برای یادبود مردگان امری عادی بود و روشهای خاص خود را داشت مثل این
الآن ما برای مردگان سوم و هفتم می گیریم و مراسم ختم آن زمان جوغن می ز
و کارشان همین بود .

سیستم جوغن بسیار پیچیده است و من فقط کلیاتش را برای شما شـرح می د
و آن کلیات این است که جوغنهای مربعی یا شاطر برای مقبره ها بود و ه
بزرگتر باشد نشان از بزرگی مقبره بود و جایگاه آن شاهزاده و به مراتب دفین
داشت و بالعکس عمودی و افقی آن مربوط به شکل و معماری مقبره هاست
مورد جوغن ریز روی سنگها قطر و عمق آن نیز اهمیت مرده را نشان می دهد
دوری و نزدیکی قبر نسبت به جوغن و سمت آن .

ن اشکی مربوط به قبر بچّه ، جوغن بیضی قبر زن و جوغن دایره مربوط به قب
می باشد . جوغن های اشکی بارشان داخل سنگ است و قبرهای سنگی هستن
این صورت که سنگ را تراش داده اند و قبر را باز گذاشته اند جسد و وسایل
وطه را جاساز کرده اند و بعد پلمپ کرده اند و پیدا کردنشان مشکل است .

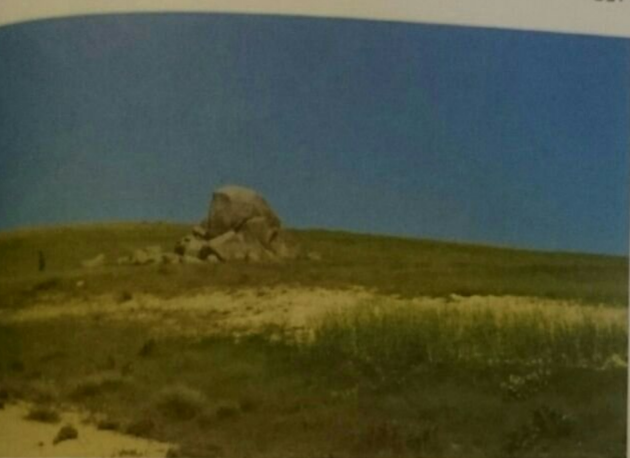
برای پیدا کردن این گورها در صورتیکه آبراه داشته باشد باید به سمت آبراه حر
کرد و چون به عنوان گنجینه حساب نمی شود و کسی که این وسایل را همرا
شخصی به خاک سپرده است و قصـــد خارج کردن آن را نداشته اند و بعن
استفاده آن شخص مرده در دنیای دیگر کنار آن شخص می گذاشتند ، سی
خاصی ندارد و متراژ مشخصی ندارند و فقط می توان حدس زد که در کدام ج
است .

بعضاً در روی سنگ سیاه ساده که مربوط به منطقه های کویری است و کمتر
آن حوالی دیده می شود بحث دیگری دارد و اصلاً جوغن به حساب نمی آید .

هر چند که این گوده های کوچک کار دست بوده و دست تراش هستند
دیگر می دهند که در ادامــه بررسی می شوند .

قبور خـــرسنگی :

از دیگر قبور شناسایی شده ، قبور خر سنگی است که هنوز به طور قطع قد
مشخص نشده ، ولی بر اساس نتایج بدست آمده از حفاری های انجام شد
باستان شناسان این قبور از دوره فرا هخامنشی تا دوره ساسانی قدمت دارد و
در دوره اشکانی نیز ساختن چنین قبوری برای دفن اموات وجود داشته است

در ساخت این قبور ابتدا چاله ای به عمق نیم متر تا یک متر در خاک کند
سپس جسد را به صورت دست و پا جمع به همراه هدایا در داخل آن قرا
روی آن را با خاک پوشانده و در اطراف آن سنگ چینی که به صورت دای
مربع و یا چندضلعی نامنظم به مساحت ۲ تا ۱۰ متر ساخته اند .

در ساخت سنگ چین از سنگ های بزرگ به ابعاد بیش از یک متر مربع
استفاده شده و به همین خاطر از این قبور بنام خرسنگی یاد شده است .

ن یهودی :

ی نیز همانند سایر ادیان و انسانهای پیش از اسلام برای مردگان خود احـ
دند و به حیات بعد از مرگ اعتقاد داشتند . لذا وسایل و چیزهای مورد
د متوفی برای زندگی در دنیای دیگر را کنار فرد فوت شده دفن می کردند

برستان یهودی جوغنهای پراکنده است که در مبحث جوغنها طریقه
ین قبور را توضیح دادیم .

ها عموماً دایره ای و تنوری مانند است و رنگ دیواره گلبهی رنگ است . عـ
ود یک متر و هفتاد سانتیمتر است . وسایلی که همراه فرد دفن می کردند
 جاسـاز می کردند . ۱) در دیواره طاقچه ای که درست می کردند و اجناس

حال میخواهیم ببینیم که قبرهای دوران قبل از اسلام به چه شکلی بوده اند
دفن کردن اجساد به چه صورت بوده است. در زمان پیش از اسلام قبر زنها
مدور بوده است و قبر مردها به صورت مستطیل بوده و قبر بچه ها به صورت
بوده است. بعضی ها را نیز در خمره میگذاشتند.

در تمام قبرهای گبری حداقل یک کاسه آب و یک کاسه غذا گذاسته میشده
که کسی که میمیرد از گشنگی و تشنگی عذاب نکشد.

در بسیاری از قبرهای گبری لوازم مورد نیاز فرد نیز گذاشته میشده است که بس
به پول داری یا بی پول بودن مرده است. مردگان پول دار ظروف طلا و اجناسی
شمشیر زره وخیلی چیزهای دیگر به همراه دارند ولی مردگان بی پول و بی بض
اموال کمتری با خود به همراه دارند یا اموال آنها از فلزات ارزشمند نیست.

نوع دیگر قبرها قبر پیغمبری است که اگر شما آن را بشکافید هیچ چیزی درون
یافت نمیشود نه جنازه نه اموال. این قبرها چند پوش هستند و تازه از قبر راهی
برای جایی دیگر که جنازه و اموال آن در آنجا هست.

قبرهایی نیز وجود دارد که به صورت ایستاده است. این قبرها متعلق به یک سر
ایرانیان است که معتقد بودند آنها را باید ایستاده به خاک سپرد .

بسیاری از خلاف کاران را نیز به صورت ایستاده در میان دیوارهای قلعه ها و ج
دیگر زنده به گور میکردند که خود اینها به نوعی قبر ایستاده تبدیل شده است.

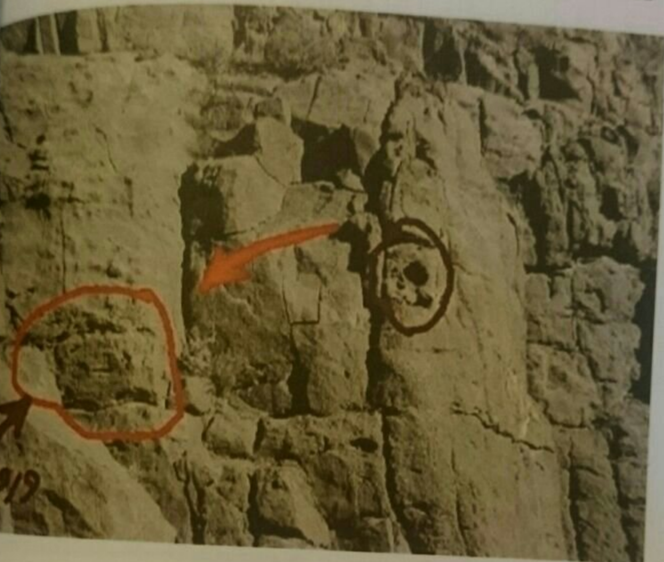
ی از قبرها به صورت کشویی است که مربوط به رومیان است که در ایران با آئین
شان دفن شده اند.یک نوع قبر هم داریم که به آن قبر دخمه ای گفته میشود که
ه آن در تخت رستم پیدا شده است.

زه قبرهای خمره ای همیشه به صورت نشسته بوده است و جنازه آنها را به صورت
سته در خمره میگذاشتند و دفن میکردند.

ی در جنگها جنگجویان میمردند آنها را با اموال و لباسهایشان و زره دفن
ردندکه نمونه این قبرستان در چهاربداران در نزدکی مرز ترکیه موجود میباشد
شاه اسماعیل اول در جنگ با عثمانی شکست خورد و بیست و هفت هزار کشته
که همه آنها با لباسهای رزمشان دفن میکردند.

گور دخمه :

گور دخمه نوعی از معماری صخره ای می باشد و فضایی است که در صخره ه
ها و یا تپه ها برای خاکسپاری متوفیان ساخته میشده است .

لازم به توجه است که گور دخمه با دخمه تفاوت دارد . دخمه یا برج خاموش
است که بر فراز بلندی ایجاد میشد و متوفی در آنجا قرار داده میشد
حیوانات و پرندگان متلاشی شود

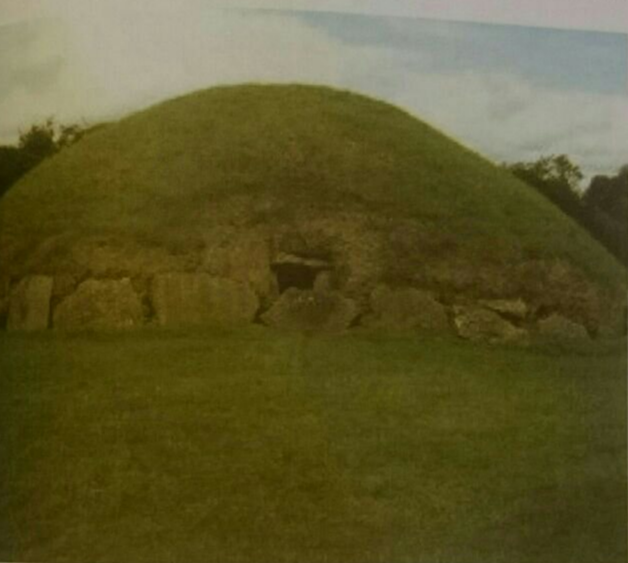
خاکسپـــاری :

اعتقاد به روح و دوران پس از مرگ به اشکال گوناگون در سراسر نقاط و مراک
باستان از جمله ایران وجود داشته است . بر اساس جهان باستان از جمله ایران
داشته است . بر اساس و مبنای همین اعتقاد در گور مردگان اسباب و لوازم زن
خوراک و پوشاک قرار می دادند . در ادواری قدیم تر بر اساس شغل متوفی ابزا
اش را نیز پهلوی دستش قرار می دادند .

اغلب مردگان را در عمق کمی که گاهی از ۲۰سانتی متر تجـــاوز نمی کر
می کردند . شکل اسکلت هایی که باقیمانده به شکل خمیده و منحنی است .
اوقات مرده را طوری خمیده دفن می کردند که تمام اعضای بدنش به جانب
کشیده شده باشد .

با پیدایش و کشف فلزات ، زینت مردگان با اشیاء طلا و نقره و سنگهای گرانبه
و شایع شد . این رسم خدمت مهمی به فهم هنر و دانستنی های دیگر
شناسان کرده است . زیرا که تقریباً تمامی جواهراتی که از زمانهای باستان بد
رسیده است از مقابر و گورها یافت شده است .

تومولوس ها و تپّه های باستانی :

تپّه های دست ساز هم یکی از مهم ترین جاها برای دفن می باشند . ما در ا
شرح و توضیح ساختار داخلی تومولوس ها و تپّه های باستانی نخواهیم پر
برای دفن کنندگان ، بیرون و اطراف و نزدیک این محلها خیلی مهم هستند .

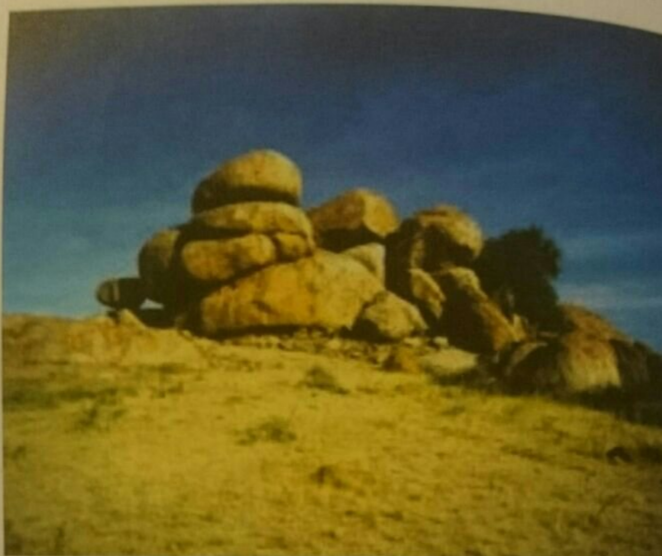
نه تنها دفن کنندگان گنج ، بلکه سازندگان تل خاکی هم زمانی که به ف
کردن جایی بهتر از تل خاکی برای پیدا کردن اموالشان می افتادند ، عقل
جایی بند نمیشد ، زیرا تل خاکی ها را رومی ها نیز مثل بسیاری دیگر ا
درست می کردند .

داخل آسیــاب و اطراف آن :

با توجّه به یافته های باستان شناسی ، انسانها از ۶ تا ۸هزار سال پیش با گ
بوده و از آن استفاده می کرده اند . فعالیتهایی که روی گندم انجام میشد نی
به آسیاب محدود می گشت . اولین تاریخ استفاده از این سیستم را نمی د
آنچه مسلّم است از زمان ساخته شدن اولین آسیاب تا به امروز ، یکی از
اجتناب ناپذیر انسان همین آسیاب ها شده اند . اطراف آبراه منتهی به
قسمتهای سفت بارگذاری آسیاب و نقاط دور دست جهت چرخش چرخ
همواره یکی از محلهای دفن و اختفاء بوده اند .

ره زارها و نوع قلوه سنگی :

زارها برای افرادی که در آنجا زندگی می کردند مهمترین گزینه شمرده میشد
خره زارهایی که سابقه تاریخی نیز دارند ، اطلاعات مربوط به سنگهای افقی را
ته کردیم . در مورد سنگهای عمومی نیز دفینه هایی و علامتهایی موجود است
رین دفن گنج در صخره زارها مربوط به سنگهای محراب وزیر و روبروی
ی نشیمن می باشد .

ن اشکال بعضی از حیوانات بر روی سنگها حک شده و در درونشان پولی به
مژده و در اطراف نیز امانت اصلی قرار می گیرد . اشکال این حیوانات بیشتر از
ک پشت ، فیل و ... می باشد .

رستان های موجـود در ایران :

ین نمونه گورهای گبری می باشد . این گورها به ســه روش قرار می گرفته است

ش اول گورهایی که در حاشیه کوه تا بلندترین نقطه کوه وجود دارد و از ابتدای
یب کوه مقبره وجود دارد تا نوک کوه .

رایط کوه : کوه مورد نظر از صبح که طلوع خورشید است نور باید به قسم
ورستان بتابد تا بعدازظهر حدوداً ساعت ۲بعدازظهر و از این ساعت به بعد گورستا
ر سایه قرار بگیرد . کوه باید از خاک تشکیل شده باشد و به صورت تپّه ای بسی
ند با شیب تند باشد . کوه باید دارای سنگهای بزرگ و تخت باشد که برای سنگ
وی قبر قابل استفاده بوده و نیازی به تراش خوردن نداشته باشد . در شیب ابتدای
جود چشمه الزامیست . به فاصله پانصد تا هزار متر از شیب کوه آثاری که مربوط
یستگاه انسان بوده وجود داشته باشد .

ین مدل قبرها شباهت بسیار زیادی با قبرهای جدید دارد با این تفاوت که اندا
سنگهایی که روی قبر گذاشته شده بسیار بزرگتر و مسطح بوده است .

فضای داخل قبر حدوداً ده برابر قبرهای جدید است . در این نمونه گورها هـ
ورودیها رو به جنوب بوده و این شیب تند هم حتماً مسیر به جنوب است . در داخ
فضای خالی قبر فقط اسکلت وجود دارد . بعبارتی در ابتدای ورود چیزی یاف
نمی شود و انتهای قبر مکانی به اندازۀ قبرهای جدید ساخته شده که امول را در آن
گذاشته و سر اسکلت در آنجا قرار دارد .

ره های ساختگی :

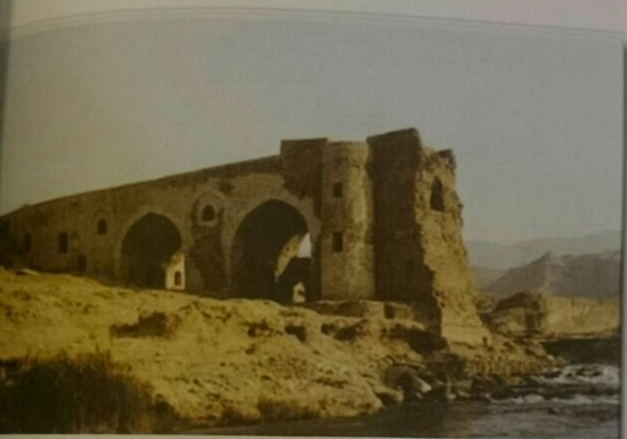

ز روشهای معروف اختفاء ، مقبره های ساختگی هستند .

جا که در قسمت مقبره ها به اندازه کافی به آنها پرداختیم ، در اینجا تنها نظرها
ین نکته جلب می کنیم ؛

ارامنـه و راهزنان به خاطر اطلاع از ضعف مسلمانان در خصوص قبر و مزارها ،
اموال خود را در این مکانها دفن کرده و بعداً برای بازپس گیری مراجعـت
بودند . به همین خاطر این قبرها را به شکلهای مختلف درست می کردند .
ین به خاطر وجود فرهنگ بد و آباد در فرهنگ مردمان ما ، نامهای افراد و
را بر روی مزارها نهاده و به حفظ آنها کمک می کردند .

پایه های پل ها :

برای افراد دفن کننده گنج پایه ها پل ها نیز به اندازه مناطق اطراف آن ها مناس
مهم بودند . مخصوصاً در مورد پلهای سنگی ، علائم و نشانه ها را درمی یابیم
قسمت پایه آن را نشان می دهند . این علائم گاهی برای ما به منزلهٔ نشانه
خطوط تزئینی می باشند . لکن در اصل به مفهوم اشیاء مخفی شده می باش
هیچ موردی را نمی توان به همه تعمیم داد . ولی از آنجا که ادعاهایمان در اکثر
تصدیق شده ، بنابراین از مطرح کردن آن نیز ابایی نداریم . در پایه چنین پل
علائمی نظیر صلیب ، گل ، دایره و خورشید مشاهده می شوند . علائم کلی
هستند ، البته استثنا هم وجود دارد .

...پرکاربردترین واحــدهای اندازه گیری در ایران باستــان :

...اینکه چند نام دارد این است که در ادوار مختلف به کار رفته است و علت...
...ن نیز آن است که این مقیاسها بر مبنای طول دست و یا گامهای افراد بوده ک...
...راد مختلف با اندامهای متفاوت از هم ، متغیر بوده است . ولی به طور کلی تفاوت...
...با دو سانتی متری دارند و نه بیشتر

...**ذرع و یا یک گز** : ۱۰۴ تا ۱۱۰ سانتی متر که هر ۲ذرع یا ۱ رج برابر بوده...
...رع .

...**ارش یا ارج یا ذراع** : ۵۲ الی ۵۵ سانتی متر که هر ۲ذراع برابر بوده با یک...
...یل توجه آنکه اکثر سازها های سنگی هخامنشیان با این مقیاس بوده است .

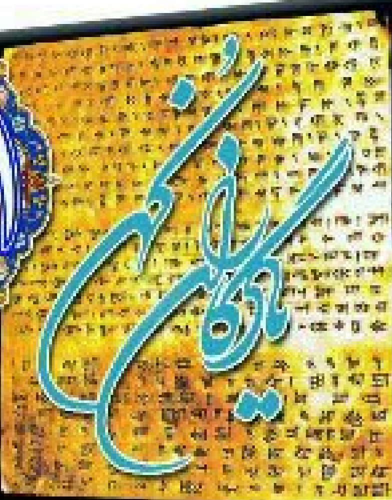
...**چارک** : برابر با یک چهارم گز که ۲۶ سانتی متر میشد (حدوداً) ولی کاربر...
...رک در تمامی اوزان و طول ها به عنوان یک چهارم بکار می رفته است . بعنو...
...ال یک چارک جریب یا یک چارک من تبریز .

...**ک گره** : برابر با ۵/۵ الی ۵/۶ سانتی متر

...**ک بهر** : برابر بوده است با نیم گره ، معادل ۲/۷ الی ۲/۸ سانتی متر

...**ک وجب** : که نیاز به توضیح نیست . این مقیاس به صورت عرفی بوده و مقیا...
...سمی نبوده است **یک بند** : یک بند انگشت

...**یک فرسخ** : معادل ۶۰۰۰ ذرع بوده است .

کاملترین و جامع ترین مرجع

